

naj se malo manj poklada in daje naj se jim graščino phanje, katero mleko le suši. Potem naj se kravo manjkrat molze, sprva dvakrat na dan namesto trikrat, pozneje jedenkrat, dokler se popolnoma ne preneha. Napačno je, če se hoče kravo s tem prisiliti, da bi zgubila mleko, da se dobro ne pomolze. Mleko, ki ostane v vimenu, se potem zasiri, kar prouzroči vnetje vimena, ali pa kravi vime oteče. Tudi se lahko zgodi, da se taki kravi neče odločevati mleko, ker se strdijo snovi v slezah. Iz povedanega je vidno, da je treba pazljivo postopati, da se ohrani dobra mlekarica in se obvaruje raznih bolezni.

Kmetijske raznoterosti.

Gorka piča za kokoši po zimi. Piča za kokoši po zimi, naj bode že mešana ali čista, zmečkana ali cela, mora se po zimi pogreti, predno se da kokošim. Turšica, ki je jako dobra za kokoši, naj se na peči tako razgreje, da se skoro sprazi, potem naj se pa nekoliko ohladi in da kokošim. Kuhana piča naj se kokošim vselej daje gorka. Če je treba, naj se pa na peči nekoliko pogreje. Kokoši po zimi veliko rajši neso jajca, ako se jim daje gorka piča. Posebno dobro je pa, če se da kokošim gorka zmes zmečkanega krompirja, pšeničnih otrobov in oljnatih preš.

Sredstvo proti krtom in zajcem. Da krti ne pridejo v drevesnico, skoplji okrog drevesnice 15 cm klobok jarek in položi vanj vrstico potegneno skozi premogov katran in potem jarek zasuj. Katranov duh je tako zopern krtom, da ne pridejo blizu. Zajce odženeš, če ograjo namažeš s premogovim katranom.

Miši in podgane preženeš, ako raztolčeš v možnarji steklo v prah, in tega vzameš 60 gr, stolčenega sladkorja pa 30 gr in narediš s sveže namolženim mlekom iz ržene moke testo. Naredi male kroglice iz tega in jih malo praži v masti ter potresi s sladkorjem, potem pa položi na pripravno mesto. Miši in podgane, ki požro take kroglice, jako hitro poginejo.

Agrarna banka osnuje se v Moskvi z glavnico 2 1/2 milijona rubljev. Banka bode denar posojevala na žito, na izboljšanja pri kmetijstvu in pa na kmetijske naprave. To društvo je bilo jako potrebno, ker je v Rusiji silno težko za primerne obresti dobiti denar na posodo.

Poskušanje jajec z jezikom. Konec jajca se preiščeta z jezikom. Če je špičasti konec bolj mrzel nego tumpasti, tedaj je jajce sveže. Če sta pa oba konca jednako gorka, je jajce staro.

Saje dober gnoj za vrtnice. Deni saje v kako vrečo in to vrečo obesi v čeber vode. Voda postane v kratkem črna kakor črno vino. S to vodo prilivaj rožam, pa bodeš kmalu videl, da bode listje dobilo temnejšo barvo in mladike bodo jele močnejše poganjati.

Švicarski sir dolgo ohraniš v čistem kosu platna, katerega si namočil v belem vinu. — Limone se dobro ohranijo v kislu ali jesihu. Da pa ni treba preveč jesiha, se vzamejo jako tesne posode, ali vendar ne tako tesne, da bi se je limone povsod tesno tiščale.

Sadje vložiti v med. Odrtaj grozdje ali drugo lepo sadje (črešnje, češplje, grozdjiče), osnaži je pecljev in nadevaj ga v lonec; potem vlij nanje mrzlega medu in sicer toliko, da bo sadje pokrito. Zapečati lonec, pa ne z vročim voskom, in postavi ga v hladno shrambo. Za nekaj mesecev imel bodeš dobro dišečo jed.

Poučni in zabavni del.

Potopisne črte.

Iz Ljubljane v Ljubljano.

Spisuje Jos. Levičnik.

(Dalje.)

Oglejmo si zdaj Karlovec nekoliko od bližej. Da se je on zidal in gradil že o časih, ko sta bila tehnika in stavbarstvo že močno razvita, vidi se na prvi hip zlasti v znotranjem mestu (bivši trdnjavi), ki se je pozidal, kakor gre misliti, ves po načrtu. Ima namreč široke in ravne ceste in posebno velik, podolgasto-štiriogelni glavni trg, ki nosi ime slavnega Jelačić-a bana. Večja in znamenitnejša poslopja, ki ta trg opasujejo, so: na eni strani Frančiškanska cerkev s samostanom; grško (pravoslavno) semenišče, in, če prav vem, je v njem tudi njihova ljudska šola; — na drugi strani je velika vojašnica; — na tretji strani: pravoslavna cerkev (sv. Nikole) in velika orožnica (Zeughaus); — na zadnji strani pa je poleg drugega neko večje poslopje, ki je bilo (vsaj nekdanj) tudi erarično, in je služilo vojaškim namenom. Oglejmo si najprej farno cerkev, katero oskrbujejo čč. gg. oo. Frančiškani provincije sv. Križa, ki imajo, kakor sem nekoliko že pri popisu Jaske omenil, 12 samostanov po Kranjskem, Primorskem, južno Štajerskem in Hrvaškem. Omenjena farna cerkev, ki je posvečena presveti Trojici, je bila izročena zgoraj imenovanim čč. gg. redovnikom že l. 1657. Oni takrat še niso imeli samostana, in so do njegovega zgotovljenja stanovali v zasebni hiši; farno službo pa so vendar že opravljali. Leta 1692. sta o velikem požaru pogorela cerkev in samostan, kar je bilo pa v kratkem času po darovih milosrčnih dobrotnikov zopet zidano. Kar zadeva obliko cerkvene stavbe, ni posebno lepa, ker je zelo dolga, v drugem pa pri muzičnem koru, v ladiji in tudi v presvetišču povsod enako široka in enako visoka. V drugem pa je v njej snažnost hvale vredna. Orglje ima cerkev zelo velike, močno doneče; — delo so našega rojaka in umetnika gos. Goršič-a. Zvonik ima cerkev jako orjašk. Streha njegova je krita z bakrom, in je nakičena z mnogimi bogato pozlačenimi arabeskami. Ne spominjam se, da bi bil že kje kaj enacega vidil. Tudi zvonove ima cerkev velike, jasno doneče. Poleg cerkvene snage mi je dopadlo tudi to, ker sem vidil v njej opravljati mežnijsko službo po samostanskem bratu (fratru). —

Cerkvi je prizidano obširno samostansko poslopje. Njega dni, — do preustrôja avstrijskih gimnazij —, je bila v njem VI razredna gimnazija, profesorji so bili čč. gg. oo. Frančiškani, ki so dobivali — kar je tudi zgodovinska znamenitost, vredna, da potomcem zapisana ostane, — za ves celoletni trud nagrade po celih 50 gl., zapiši: petdeset goldinarjev. Po tem se lahko preračuni, koliko je stala taiste čase državno VI razredna